

GJESTEKOMMENTAR: Torger Reve, professor, Handelshøyskolen BI og Hege Skryseth, adm. dir. Microsoft Norge

Det offentlige må på banen

Økt offentlig digitalisering er god IT-politikk.

Norsk IT-næring er en av de store entreprenørskapsnæringene i Norge og har utviklet seg til å bli attraktiv for utenlandske aktører. Hvis denne situasjonen skal opprettholdes og styrkes, er et av de viktigste virkemidlene i fremtidens IT-politikk en offentlig sektor som tar i bruk teknologien i større grad enn i dag for å løse samfunnets oppgaver.

De nordiske landene, inkludert Norge, har etablert seg som en attraktiv region for utenlandske teknologiselskaper. De legger sine forskningssentre her, og de driver brukertester i stor skala. Godt utdannede innbyggere, høy teknologiadaptasjon og en fleksibel holdning til arbeidstid har vist seg å være adskillig viktigere enn høyt skattenivå, lange ferier og omfattende offentlige goder.

Lokalt er IT-næringen en viktig bidragsyter til verdiskapningen i landet. Innovasjonsgraden er høy, og andelen FoU-ansatte ligger langt over gjennomsnittet i næringslivet. Utfordringen er at mye av verdiskapningen blir realisert i andre næringer og i offentlig sektor, mens fokus i mediene ofte er på prosjekter som gikk galt eller budsjetter som er overskredet. Samtidig er det liten tvil om at verdi-

skapningen er reell; Microsofts partnerdrevne økosystem har for eksempel bidratt til 110.000 nordiske IT-arbeidsplasser, selv om selskapet bare sysselsetter 2.700 personer i egen organisasjon i denne regionen.

Vi har kommet dit vi er i dag uten en spesielt tydelig eller aktiv IT-politikk fra myndighetenes side. Og for en næring som er vant til kontinuerlig, teknologidrevet utvikling og som stadig er nødt til å finne opp seg selv på nytt, er ikke dette et stort problem. Næringens utfordringer er av en helt annen karakter, slik de blant annet ble beskrevet i boken *Et kunnskapsbasert Norge*.

Det handler blant annet om tilgangen på godt utdannet arbeidskraft og på offentlig drevet IT-forskning, som i dag ikke er god nok. Løsningen for mange virksomheter er å hente kompetanse i utlandet, og faren er at offshoring blir mer attraktivt i fremtiden. Å snu denne trenden er naturlig nok en oppgave som også myndighetene har et stort ansvar for å ta tak i, ved økt satsing på utdanning, forskning og utvikling.

Men skal Norge fortsette å være et attraktivt land for utenlandske IT-aktører, og hvis næringen også i frem-

tiden skal være en sterk bidragsyter til verdiskapningen, er det én ting som er viktigere enn noe annet: Det offentlige må selv bli en tung bruker av digitale løsninger. Det store potensialet i Norge i dag ligger i en effektivisering av offentlige tjenester og administrasjon. Og fordi arbeidsligheten i utgangspunktet er lav, kan vi gjøre dette uten at det truer økonomien, slik det for eksempel ville ha gjort i USA akkurat nå.

Skatteetaten og Altinn-prosjektet er et godt eksempel på noe vi må ha mye mer av – og i så måte er regjeringens digitaliseringsprogram, “På nett med innbyggerne”, et riktig signal. Men det holder ikke med høye ambisjoner. Offentlig tjenesteyting må reorganiseres, automatiseres og digitaliseres der det er mulig. En god IT-politikk ville ha vært å samle alle områder som i dag er spredt rundt på flere departementer hos en minister med fullmakter til å ta de beslutningene som trengs for å oppnå målet. I prosessen ville IT-næringen ha utviklet produkter og kompetanse som resten av verden er interessert i – og vi som bor i Norge ville fått en enklere hverdag.